

Teaching Guide				
Identifying Data				2024/25
Subject (*)	Graphic Expression		Code	771G01015
Study programme	Grao en Enxeñaría de Deseño Industrial e Desenvolvemento do Produto			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	First	Basic training	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Enxeñaría Industrial			
Coordinador	Souto López, José Ramón	E-mail	jose.souto@udc.es	
Lecturers	Arce Fariña, María Elena Souto López, José Ramón	E-mail	elena.arce@udc.es jose.souto@udc.es	
Web	www.eudi.udc.es/			
General description	Instrumental in engineering education in industrial design, is the domain of graphic language as a universal medium of communication and representation of ideas on designs and technical drawing products. It is an effective means of communication engineering concepts, how they are related developments in the past with modern techniques, showing why today most need engineers to master graphic communication.			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Aplicar o coñecemento das diferentes árees involucradas no Plano Formativo.
A2	Capacidade de comprensión da dimensión social e histórica do Deseño Industrial, vehículo para a creatividade e a búsqueda de soluciones novas e efectivas.
A4	Traballar de forma efectiva como individuo e como membro de equipos diversos e multidisciplinares.
A5	Identificar, formular e resolver problemas de enxeñaría.
A6	Formación amplia que posibilite a comprensión do impacto das soluciones de enxeñaría nos contextos económico, medioambiental, social e global.
A7	Capacidade para deseño, redacción e dirección de proxectos, en todas as súas diversidades e fases.
A8	Capacidade de usar as técnicas, habilidades e ferramentas modernas para a práctica da enxeñaría.
B1	Capacidade de comunicación oral e escrita de maneira efectiva con ética e responsabilidade social como ciudadán e como profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo para cuestionar a realidad, buscar e proponer soluciones innovadoras a nivel formal, funcional e técnico.
B5	Resolver problemas de forma efectiva.
B8	Traballar nun entorno internacional con respeto das diferencias culturais, lingüísticas, sociais e económicas.
B9	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B11	Capacidade de análise e síntese.
B12	Comprensión das responsabilidades éticas e sociales derivadas da súa actividade profesional
C3	Using ICT in working contexts and lifelong learning.
C5	Understanding the importance of entrepreneurial culture and the useful means for enterprising people
C7	Developing the ability to work in interdisciplinary or transdisciplinary teams in order to offer proposals that can contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development.
C8	Valuing the importance of research, innovation and technological development for the socioeconomic and cultural progress of society.

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences / results

Aplicar o coñecemento das diferentes árees involucradas no Plano Formativo.	A1	B1 B12	C3
Traballar de forma efectiva como individuo e como membro de equipos diversos e multidisciplinares.	A4	B2 B12	C5
Capacidade para deseño, redacción e dirección de proxectos, en todas as súas diversidades e fases.	A7	B8 B12	C7
Traballar nun entorno internacional con respeto das diferencias culturais, lingüísticas, sociais e económicas.			
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.			
Capacidade de usar as técnicas, habilidades e ferramentas modernas para a práctica da enxeñaría.	A2	B11	C8
Capacidade de análise e síntese.	A5 A6	B12	
Capacidade de usar as técnicas, habilidades e ferramentas modernas para a práctica da enxeñaría.	A7 A8	B5 B8 B9 B12	

Contents

Topic	Sub-topic
DEBUXO XEOMÉTRICO	1. COÑEMENTOS BÁSICOS 2. HOMOLOXÍA 3. NOMOGRAFÍA 3. LEVAS 4. CURVAS

GEOMETRÍA DESCRIPTIVA

SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN

TEMA 1 COÑECIMENTOS PREVIOS DO SISTEMA DIÉDRICO

1.1 Xeneralidades dos sistemas de representación

1.2 Punto:

1.2.1 Proxeccions.

1.2.2 Representación.

1.3 Estudio da Recta:

1.3.1 Proyeccions.

1.3.2 Representación.

1.3.3 Trazas: Visibilidade.

1.4 Plano:

1.4.1 Representación,

1.4.2 Trazas.

1.4.3 Rectas notables.

1.5 _Interseccións entre:

1.5.1 Rectas.

1.5.2 Planos.

1.5.3 Recta e plano

1.6 Paralelismo entre:

1.6.1 Rectas,

1.6.2 Recta e plano,

1.6.3 Planos.

1.7 Perpendicularidad entre:

1.7.1 Rectas.

1.7.2 Recta e plano.

1.7.3 Planos.

1.8 Distancias

TEMA 2 MÉTODOS.

2.1 Abatimientos de:

2.1.1 Plano.

2.1.2 Un punto situado nun plano.

2.1.3 Recta situada nun plano.

2.1.4 Figuras planas.

2.1.5 Aplicaciones.

2.2 Cambios de plano de proxección:

2.2.1 Vertical.

2.2.2 Horizontal.

2.2.3 Vertical e Horizontal.

2.2.4 Aplicaciones.

2.3 Giros:

2.3.1 Punto.

2.3.2 Recta.

2.3.3 Plano.

2.3.4 Aplicaciones.

TEMA 3 APLICACIONES

3.1 Xeneralidades.

3.2 Ángulo entre:

- 3.2.1 Duas rectas.
- 3.2.2 Recta e plano.
- 3.2.3 Dous planos.
- 3.2.4 Recta con planos de proxección.
- 3.2.5 Recta con Línea de terra .
- 3.2.6 Plano con línea de terra.
- 3.3 Distancias:
- 3.3.1 Dous Puntos.
- 3.3.2 Recta y punto.
- 3.3.3 Duas rectas paralelas.
- 3.3.4 Dous planos paralelos.
- 3.3.5 Recta e plano
- 3.3.6 Duas rectas que se cruzan
- 3.3.7 Aplicacions.

TEMA 4 SUPERFICIES

- 4.1 Xeneralidades
- 4.1.1 Clasificación.
- 4.2 Cilíndricas: Cilindro e Prisma
- 4.2.1 Xeneralidades.
- 4.2.2 Representación.
- 4.2.3 Situación de puntos nunha superficie.
- 4.2.4 Sección plana.
- 4.2.5 Intersección cunha recta.
- 4.2.6 Desenvolvemento.
- 4.3 Cónicas: Cono e Pirámide
- 4.3.1 Xeneralidades.
- 4.3.2 Representación.
- 4.3.3 Situación de puntos.
- 4.3.4 Planos tanxentes.
- 4.3.5 Sección plana.
- 4.3.6 Intersección cunha recta.
- 4.3.7 Desenvolvemento.
- 4.4 Esfera:
- 4.4.1 Xeneralidades.
- 4.4.2 Representación.
- 4.4.3 Situación de puntos nela.
- 4.4.4 Planos tanxentes.
- 4.4.5 Sección plana.
- 4.4.6 Intersección cunha recta.
- 4.4.7 Desenvolvemento.

TEMA 5 INTERSECCIÓN DE SUPERFICIES

- 5.1 Xeneralidades.
- 5.2 Métodos:
- 5.2.1 Planos auxiliares.
- 5.2.2 Planos límites.
- 5.3 Clases de intersección:
- 5.3.1 Penetración.
- 5.3.2 Mordedura.

5.3.3 Tanxencia simple e doble.

5.4 Visibilidad da intersección.

5.5 Desenvolvemento e transformada da intersección.

5.6 Intersección entre superficies. Aplicacions.

APLICACIONS. INTRODUCCIÓN Ó DEBUXO INDUSTRIAL.	NORMALIZACIÓN. XENERALIDADES. PRINCIPIOS DE REPRESENTACIÓN. XENERALIDADES ACOTACIÓN. XENERALIDADES PRÁCTICAS CON AUTOCAD, FUSION 360 o INVENTOR (colaboración na elaboración de planimetrias e modelado de relieve e módulos coa asignatura de Metodología de 1º curso).
--	---

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A4 A5 A6 A7 A8 B8 B9 C5 C8	30	30	60
Laboratory practice	A1 A2 B1 B2 B5 B11 B12 C3 C7	22.5	56.25	78.75
Objective test	A5 B5	5	5	10
Introductory activities	A1 A4 A5	0.25	0	0.25
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunas preguntas dirixidas aos estudiantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Esta docencia será impartida de modo presencial coas medidas de seguridade establecidas polo Centro.
Laboratory practice	Metodoloxía que permite que os estudiantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións. Esta docencia será presencial na aula asignada coas medidas de seguridade establecidas polo Centro.
Objective test	Resolución de exercicios extraídos do temario e similares os das prácticas realizadas.
Introductory activities	Actividades que se llevan a cabo antes de iniciar cualquier proceso de enseñanza-aprendizaje a fin de conocer las competencias, intereses y/o motivaciones que posee el alumnado para el logro de los objetivos que se quieren alcanzar, vinculados a un programa formativo. Con ella se pretende obtener información relevante que permita articular la docencia para favorecer aprendizajes eficaces y significativos, que partan de los saberes previos del alumnado.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Laboratory practice	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudiantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-tutor. Metodoloxía que permite que os estudiantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións.

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Laboratory practice	A1 A2 B1 B2 B5 B11 B12 C3 C7	Tanto para a 1ª como a 2ª oportunidade: Asistencia obligatoria dun mínimo do 80% as clases prácticas, así como a elaboración correcta e entrega no plazo indicado das prácticas correspondentes esixidas durante o curso. A asignatura terá a seguinte estructura de evaluación e valoración segundo o temario: - Prácticas de Diédrico e Debuxo Xeométrico ata un máximo do 20% - Prácticas de AutoCad ata un máximo do 10% - Introducción o Debuxo Industrial ata un máximo do 2.5 %	32.5
Objective test	A5 B5	A proba obxectiva realizarase en base a resolución de exercicios similares aos das prácticas elaboradas na aula. A distribución da proba realizarase seguindo a distribución indicada nas prácticas de laboratorio. - Diédrico e Debuxo Xeométrico ata un máximo do 40% - AutoCad ata un máximo do 15% - Introducción o Debuxo Industrial ata un máximo do 12.5 % É necesario ter un aprobado tanto nas prácticas como no exame para sumar. Esta proba realizarase nas dúas oportunidades sempre que se cumpla os requisitos de asistencia e elaboración obligatoria das prácticas realizadas durante o curso (mínimo 80% de asistencia).	67.5

Assessment comments

Os alumnos/as que non cumplan os requisitos indicados non poderán ser evaluados tanto na 1ª coma na 2ª oportunidade.

"Todos os aspectos relacionados con dispensa académica, dedicación ao estudo, permanencia e fraude académica rexeranse de acordo coa normativa académica vixente da UDC."

Sources of information

Basic	- () . Trazado Geométrico: Dibujo y Comunicación Gráfica Autores: Frederick Giesecke y otros Pearson Educación, 2006.Dibujo en Ingeniería y Comunicación Gráfica Autores: Bertoline, Wiebe, Miller y Mohler Mc Graw Hill 1999 segunda edición. Sistemas de Representación Recomendada: GONZALEZ MONSALVE MARIO Geometría Descriptiva Grafitrés, Sevilla, 1992.IZQUIERDO ASENSI Geometría descriptiva Paraninfo, Madrid 2000, 24ª ed. RENDÓN GÓMEZ ALVARO Volumen II Geometría proyectiva y sistemas de representación Editorial Tebar, Madrid, 2001.RODRIGUEZ DE ABAJO, FRANCISCO JAVIER Sistema Diédrico Donostiarra, San Sebastián, 1996, 24ª ed. Complementaria: BERTRÁN GUASP, JOSEP. Geometría descriptiva Tomo 1 Sistema diédrico, ejercicios Donostiarra, San Sebastián, 1995 FERNANDEZ SAN ELIAS, GASPAR Fundamentos del sistema diédrico León: instituto de automática y fabricación GONZALO GONZALO, JOAQUÍN. Iniciación al sistema diédrico: parte instrumental Donostiarra, San Sebastián, 1996SANTISTEBAN REQUENA, ÁNGEL. Diédrico: 200 problemas tipo comentados y resueltos Norma, Madrid, 1993 Normas UNE-EN-ISO 128 y 129, BASE DE DATOS AENOR, biblioteca virtual UDC.
Complementary	BERTRÁN GUASP, JOSEP. Geometría descriptiva Tomo 1 Sistema diédrico, ejercicios Donostiarra, San Sebastián, 1995FERNANDEZ SAN ELIAS, GASPAR Fundamentos del sistema diédrico León: instituto de automática y fabricación GONZALO GONZALO, JOAQUÍN: Iniciación al sistema diédrico: parte instrumental Donostiarra, San Sebastián, 1996 SANTISTEBAN REQUENA, ÁNGEL. Diédrico: 200 problemas tipo comentados y resueltos Norma, Madrid, 1993

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Foundations of Physics/771G01001

Mathematics II/771G01006

Basic Computer Science/771G01012

Design Methodology/771G01022

Artistic Expression/771G01041

Subjects that continue the syllabus

Computer Aided Engineering/771G01013

Product Development Technologies/771G01014

Applied Graphic Expression/771G01016

Computer Aided Design/771G01017

Project Workshop/771G01018

Design and Product/771G01023

Design Projects I/771G01024

Design Projects II/771G01025

Design Projects III/771G01026

Workshop on Experimental Projects, Models and Prototypes/771G01029

Other comments

Materias que se recomenda ter cursado previamente. Coñecementos básicos de Debuxo Xeométrico e Sistemas de Representación: Sistema Diédrico e Sistema Axonométrico.

Está previsto colaborar nesta materia con outras de 1º curso, é o caso de Metodoloxía do Deseño, poderanse emplear contidos desta materia (Módulos e Relieves) para realizarlos en Expresión Gráfica nos contidos de Introducción o Debuxo Industrial e Normalización.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.